

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

**Віце-прем'єр-міністру України
з питань європейської та
євроатлантичної інтеграції України –
Міністру юстиції України**

Ользі СТЕФАНШИНІЙ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини»)*

Згідно зі статтею 101 Конституції України та Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

У межах реалізації зазначених вище норм законодавства України під час опрацювання звернень від засуджених, що відбувають покарання у виді позбавлення волі на певний строк, було виявлено недодержання адміністрацією установ виконання покарань вимог частини четвертої статті 153 Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК України).

Так, до мене звернулася громадянка П. в інтересах засудженого [ ], який утримується в державній установі «Райківецька виправна колонія (№ 78)», щодо сприяння останньому в оформленні паспорта громадянина України, оскільки до кінця строку відбування покарання, зі слів заявниці, залишився лише місяць, однак адміністрацією виправного закладу не вжито заходів щодо одержання ним паспорта.

Водночас на запит Секретаріату Уповноваженого державна установа «Райківецька виправна колонія (№ 78)» листом від 03.09.2024 № [ ] поінформувала, що в особовій справі [ ] міститься лише копія паспорта громадянина України, натомість адміністрацією установи не

надавалася допомога засудженому в оформленні (поновленні) паспорта, оскільки із відповідною заявою він не звертався.

Зауважу, що частина четверта статті 153 КВК України містить обов'язок адміністрації установи виконання покарань завчасно вживати заходів щодо одержання засудженим паспорта при відсутності паспорта в особовій справі, відтак такі заходи адміністрація виправного закладу має вживати з власної ініціативи.

Також зазначу, що під час розгляду звернення

, який утримувався на момент розгляду мною як Уповноваженим його звернення в державній установі «Кропивницький слідчий ізолятор», щодо документування його паспортом громадянина України, було встановлено, що Знамянським міськрайонним судом Кіровоградської області особу обвинуваченого було встановлено на підставі наявної у матеріалах кримінального провадження довідки про звільнення з державної установи «Кропивницька виправна колонія (№ 6)».

При цьому за інформацією Центрально-Південного міжрегіонального управління Державної міграційної служби паспортом громадянина України зразка 1994 року не документувався.

Зауважу, що відповідно до довідки № , виданої Головним управлінням Національної поліції в Кіровоградській області 04.02.2022, раніше неодноразово судимий, у тому числі і до покарань у виді позбавлення волі на певний строк.

Між тим, процес документування його паспортом громадянина України було розпочато тільки адміністрацією державної установи «Кропивницький слідчий ізолятор» після затримання за підозрою у вчиненні чергового кримінального правопорушення, кримінальне провадження щодо якого триває.

Відтак відсутність у паспорта громадянина України після відбуття ним покарання у виді позбавлення волі на певний строк за попереднім вироком суду може свідчити про невиконання вимог частини четвертої статті 153 КВК України адміністрацією виправного закладу, в якому він відбував таке покарання.

Зауважу, що відсутність в особі документа, що посвідчує особу, зокрема паспорта громадянина України, негативно впливає на соціалізацію звільненої з установи виконання покарання особи, оскільки позбавляє таку особу можливості реалізовувати базові права людини – право на соціальний захист, медичну допомогу, на працю тощо, що може бути у подальшому однією із причин вчинення особою кримінального правопорушення та повторного потрапляння до виправного закладу.

Крім того, відсутність у засудженого паспорта громадянина України також перешкоджає можливості працевлаштуванню такої особи в місцях позбавлення волі.

Звертаю увагу, що відповідно до підпункту 2-7 пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 228, основними завданнями Міністерства юстиції України, серед іншого, є контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та осіб, узятих під варту.

Відповідно до пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 228, Міністерство юстиції України відповідно до покладених на нього завдань, серед іншого проводить відповідно до законодавства перевірки діяльності територіальних органів Мін'юсту, зокрема з питань виконання кримінальних покарань, підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління Мін'юсту, зокрема утворених для виконання завдань Державної кримінально-виконавчої служби, а також проводить відповідно до законодавства службові розслідування стосовно осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби.

Ураховуючи наведене, з метою попередження подібних порушень в подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

В И М А Г А Ю:

1. Розглянути подання та невідкладно вжити заходів щодо усунення виявленого порушення вимог статті 153 Кримінально-виконавчого кодексу України щодо _____, а також ініціювати за вказаним фактом проведення службового розслідування та за наявності підстав – вжити відповідних заходів дисциплінарного впливу.

2. Забезпечити проведення перевірок стану виконання вимог статті 153 Кримінально-виконавчого кодексу України та у разі встановлення фактів звільнення з установ виконання покарань осіб, що відбули покарання, без документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України (зокрема і паспортів громадян України) або документів, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус, провести за такими фактами службові розслідування, про результати яких поінформувати мене (за кожним випадком окремо).

3. Забезпечити здійснення Міністерством юстиції України дієвого контролю за додержанням прав людини і громадянина в діяльності установ виконання покарань та слідчих ізоляторів.

4. Про результати розгляду подання, вжиті заходи та результати проведених службового розслідування (із долученням їх матеріалів та наказу про притягнення винних осіб до відповідальності) та відповідних перевірок установ

виконання покарань і слідчих ізоляторів прошу повідомити мене у встановлений Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» строк.

Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Рубанова Катерина, Іващенко Ірина 2987069

